

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจและการปฏิบัติ
อุเบกขาธรรมของนักศึกษาชมรมพุทธศิลป์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวกุลย์พีรัด กลิ่นบุหงา

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พุทธศาสนศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร. พิสิษฐ์ โศตรสุโพธิ์	ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร. วิโรจน์ อินทนนท์	กรรมการ
อาจารย์ ดร. สมหวัง แก้วสุฟอง	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจและการปฏิบัติอุเบกขาธรรมของนักศึกษาชมรมพุทธศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจและการปฏิบัติอุเบกขาธรรมตามหลักพระพุทธศาสนา ของนักศึกษาชมรมพุทธศิลป์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วิธีการศึกษาวิจัยเป็นการวิจัยแบบบูรณาการระหว่างการวิจัยเอกสารและการวิจัยภาคสนาม เพื่อเสริมข้อมูลเชิงประจักษ์ให้ชัดเจน ในส่วนการวิจัยภาคสนาม ประชากรกลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาชมรมพุทธศิลป์ 12 ชมรม ๆ ละ 10 คน รวม 120 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความเข้าใจและความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติอุเบกขาธรรม วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสถิติแบบจำแนกความถี่ค่าร้อยละ

ผลการศึกษาด้านเอกสาร พบว่า ความหมายตามรากศัพท์ อุเบกขา คือ การเข้าไปฟังพิจารณาตามความเป็นจริง การเข้าไปมอง หรือคอยมองดูอยู่ใกล้ๆ แต่โดยทั่วไป อุเบกขา จะได้รับการแปลว่า ความวางเฉย ซึ่งเป็นการแปลที่ไม่ตรงกับรากศัพท์เดิม พุทธศาสนิกชนจึงเข้าใจว่า อุเบกขา คือการวางเฉยแบบเฉยเมย หรือเฉยเมิน ไม่สนใจต่อสิ่งรอบข้าง หรือเหตุการณ์ร้ายต่างๆ ซึ่งเป็นการเข้าใจผิดในระดับความหมาย ทำให้เกิดความเข้าใจในหลักธรรมที่คลาดเคลื่อน จึงก่อให้เกิด

เกิดการปฏิบัติอุเบกขาธรรมที่ผิดๆ ตามมา

ในงานวิจัย เน้นศึกษาความเข้าใจและการปฏิบัติอุเบกขาธรรม ในหมวดธรรมสองหมวด คือ หมวดพรหมวิหารธรรมและหมวดทศบารมีธรรม พบว่า อุเบกขาในพรหมวิหารธรรม หมายถึง ความวางใจเป็นกลาง อันจะให้ดำรงอยู่โดยธรรมตามที่พิจารณาเห็นด้วยปัญญา คือ มีจิตที่เรียบตรงเที่ยงธรรมดุจตราขึง ไม่เอนเอียงด้วยรักและชัง ลักษณะที่สำคัญในแง่ของการปฏิบัติ คือ การวางใจเป็นกลางต่อสัตว์ทั้งหลาย โดยให้กระทำไว้ในใจว่า สัตว์ทั้งหลายมีกรรมเป็นของๆคน ผู้ทำกรรมเช่นใด ย่อมได้รับผลเช่นนั้น ส่วนอุเบกขาในหมวดทศบารมี เรียกว่า อุเบกขาบารมี หมายถึง ความวางใจเป็นกลาง ความวางใจสงบราบเรียบสม่ำเสมอ เที่ยงธรรม ไม่เอนเอียงไปด้วยความยินดียินร้ายหรือชอบชัง ในส่วนของการปฏิบัติอุเบกขาบารมีนั้น จะบำเพ็ญให้ครบถ้วนบริบูรณ์ต้องให้ครบทั้ง 3 ระดับ คือ ระดับบารมี ระดับอุปบารมี และระดับปรมัตถบารมี

ผลการศึกษาในภาคสนาม พบว่า นักศึกษาชมรมพุทธศิลป์ส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจอุเบกขาธรรมถูกต้องตามหลักพระพุทธศาสนาอยู่ในระดับเข้าใจมาก (62.3 %) แต่นักศึกษาส่วนใหญ่กลับมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติอุเบกขาธรรมถูกต้องตามหลักพระพุทธศาสนา อยู่ในระดับปานกลาง (54 %) เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจกับการปฏิบัติอุเบกขาธรรม พบว่า ระดับของความรู้ความเข้าใจกับระดับของการปฏิบัติอุเบกขาธรรม ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ 62.3 : 54.00 ที่ผู้วิจัยคาดว่าความสัมพันธ์ของระดับความรู้ความเข้าใจกับระดับของการปฏิบัติอุเบกขาธรรม น่าจะสอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญคือ ถ้ามีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับเข้าใจมาก การปฏิบัติก็น่าที่จะมีค่าอยู่ในระดับปฏิบัติถูกต้องมากตามมาด้วย

ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า สถาบันการศึกษาต่างๆมีการให้ความรู้เฉพาะด้านเนื้อหาทฤษฎีเท่านั้น แต่ยังขาดการนำสู่การปฏิบัติในชีวิตจริง จึงควรเน้นการปฏิบัติอุเบกขาธรรมแก่ผู้ศึกษาเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ผู้ศึกษาได้มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในทางด้านทฤษฎี และสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ได้อย่างถูกต้องมากยิ่งขึ้น

Independent Study Title An Analysis of the Relationship Between Understanding and Practicing Upekkhā of Buddhist Club Students in Chiang Mai University

Author Miss Kunpiran Klinbunga

Degree Master of Arts (Buddhist Studies)

Independent Study Advisory Committee

Lect. Dr. Phisit	Kotsupho	Chairperson
Lect. Dr. Viroj	Inthanon	Member
Lect. Dr. Somwang	Kaewsufong	Member

ABSTRACT

The independent study entitled “An Analysis of the Relationship Between Understanding and Practicing Upekkhā of Buddhist Club Students in Chiang Mai University” has purposed to analyze the relationship between understanding and practicing Upekkhā in Theravāda Buddhism of Buddhist Club Students in Chiang Mai University. The research methodology is an integrative research that is composed of two parts, the documentary and the field-works for the empirical data supported to the documentary. In the field-works, the populations are all Buddhist Club Students in Chiang Mai University, and the sampling groups are totally 120 students selecting 10 students from 12 Buddhist Club Students by simple random sampling. The research tool is the questionnaire about the Understanding and Practicing Upekkhā in their opinions. The statistic used in this research are frequency and the percentile.

The finding of documentary research was found that Upekkhā in Theravāda literature means watching nearly, but in general, the Upekkhā was usually translated as keeping in silent, to be indifferent, and the common Buddhists have understood as; not be cognizant for

everything, not worry for situation. That's wrong understanding the meaning of Upekkhā in scripture that causing the wrong practicing Upekkhā in daily life.

In this research, it is focused on the concept of Upekkhā as found in two Dhamma Groups; The Bhramavihāra (The Holy Abidings or Sublime States of mind), and The 10 Pāramis (perfection, completeness). Particularly, the Upekkhā in Bhramavihāra means the equanimity for creatures, with thinking that creatures have their own actions (Kamma), one who makes whatever any action, he/she must have the result of the deed. Further more, the Upekkhā Pārami means equanimity, indifference to praise and blame in the performance of duty. In the sense of Pārami, one has to cultivate Upekkhā Virtue through 3 stages of perfection; that is the stage of Pārami (ordinary perfection), the stage of Upapārami (superior perfection), and the stage of Paramatthapārami (supreme perfection).

The results of the field research on the Relationship Between the Understanding and the Practicing the Upekkhā has shown that almost Buddhist Club Students knew and understood the meaning of Upekkhā in a high level (62.3%), but had got practicing the Upekkhā in medium level (54%). This is meant that the Understanding and Acting of Upekkhā are not corelated in balance (62.3 : 54.00). In fact, it must show the co-relation of the two sides, i.e., the more understanding shall bring about the more degree of practicing.

Finally, by the results of the field research the suggestion is that there needs equally or mutually the improvement of both understanding in theory and the daily - acting of Upekkhā in the education institutes, with the hope that, Thai students should have right understanding and the correct practicing Upekkhā in daily life.